

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, wat betreft terminologische aanpassingen ten gevolge van wijzigingen van verwante regelgeving en een bijsturing van de bepaling van het inkomstenjaar voor doelgroepen met een bijzonder verblijfsstatuut
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

Algemene toelichting

Studiefinanciering heeft als doelstelling om financiële drempels weg te nemen voor gezinnen voor wie studiekosten zwaar doorwegen op hun inkomen. Studiefinanciering is met andere woorden een selectieve financiële tegemoetkoming, afhankelijk van het inkomen van de zogenaamde leefeenheid waarvan de kandidaat deel uitmaakt. Het regelgevend kader wordt gevormd door het decreet van 8 juni 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap (hierna decreet studiefinanciering genoemd) en het bijbehorende uitvoeringsbesluit van 7 september 2007. Het is aan dit uitvoeringsbesluit dat bijgevoegd ontwerp van besluit enkele wijzigingen aanbrengt.

Het ontwerp van besluit voorziet in enkele terminologische aanpassingen, die louter vormelijk van aard zijn. Deze aanpassingen zijn noodzakelijk, omwille van wijzigingen aan andere regelgeving. In de eerste plaats wordt hiermee het decreet studiefinanciering bedoeld, dat ingevolge OD XXVI en OD XXVII op enkele punten gewijzigd werd. Ook wijzigingen aan verwante regelgeving binnen het beleidsdomein Welzijn maken een beperkt aantal terminologische, vormelijke aanpassingen aan het uitvoeringsbesluit noodzakelijk.

Daarnaast voorziet het ontwerp van besluit in een bijsturing van de bepaling van het inkomstenjaar op basis waarvan de studiefinanciering wordt berekend, voor zover de betreffende personen tijdens het kalenderjaar waarin het aanvraagjaar start erkend werd als vluchteling, als persoon met de subsidiaire beschermingsstatus of als slachtoffer van mensenhandel.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Voor de berekening van het recht op studiefinanciering, stelt het decreet studiefinanciering enkele gezinssituaties gelijk met een huwelijk. Deze definitie zal via OD XXVII (principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering van 23 december 2016) verder uitgebreid worden naar personen die niet gehuwd zijn maar waarbij één van de partners wel één of meerdere kinderen van de andere partner fiscaal ten laste neemt, om er zo voor te zorgen dat alle kinderen binnen datzelfde gezin gelijk behandeld worden. Artikel 5, §2, vierde lid van het uitvoeringsbesluit wordt hierdoor evenwel overbodig en wordt dus opgeheven.

Daarnaast wordt naar analogie met artikel 34, §1, 2° van het decreet studiefinanciering, zoals gewijzigd door OD XXVI, de tekst van artikel 5, §3 generieker geformuleerd door louter te spreken over 'een publiekrechtelijke instelling'. Door deze generieker formulering is het niet langer nodig om te verwijzen naar de comités voor bijzondere jeugdzorg, die inmiddels ook opgeheven werden. Het uitvoeringsbesluit wordt hiermee ook robuuster voor de toekomst.

In navolging van OD XXVII brengt artikel 1 een juridische verduidelijking aan bij artikel 5. Men behoort tot een leefeenheid "ten laste van een andere natuurlijke persoon", indien een kind ten gevolge van een gerechtelijke uitspraak geplaatst werd bij een andere natuurlijke persoon (bv. een oom of tante). In de regelgeving stond dat het kind ten gevolge van die uitspraak fiscaal ten laste moest zijn van de andere natuurlijke persoon. Echter, het fiscaal ten laste zijn is slechts een indirect effect, dat niet rechtstreeks voortvloeit uit de uitspraak. De betreffende bevoegde instanties kunnen zich daar immers niet over uitspreken: het is het wetboek van inkomstenbelasting dat bepaalt wie fiscaal ten laste is. Wat wel relevant is, is dat de bevoegde instantie bepaalt dat het kind zijn hoofdverblijfplaats elders zal zijn, waaruit dan indirect volgt dat de financiële last voor het kind gedragen zal worden door het gezin waar het gedomicilieerd is. Het criterium wordt daarom geherformuleerd: indien een kind – op 31 december van het betrokken schooljaar – zijn hoofdverblijfplaats ten gevolge van bv. een gerechtelijke uitspraak bij een andere natuurlijke persoon heeft, behoort het tot die leefeenheid.

Artikel 2

Waar voorheen de verschillende situaties die gelijkgesteld werden met het 'gehuwd' zijn, zoals gedefinieerd in artikel 5, 15° van het decreet studiefinanciering, nodeloos herhaald werden in het uitvoeringsbesluit, wordt er nu voor geopteerd om in algemene begrippen te verwijzen naar dit decreet. Het betreft met andere woorden een louter vormelijke wijziging, waardoor het artikel transparanter en robuuster wordt indien de definitie van het begrip 'gehuwd' door het decreet studiefinanciering nog gewijzigd zou worden.

Artikel 3

Dit artikel brengt enkele wijzigingen aan in artikel 8 van het uitvoeringsbesluit, waarin geregeld wordt wie als alleenstaand leerling of student beschouwd kan worden. In het kader van jeugdzorg verblijven jongeren immers soms in erkende voorzieningen. Inhoudelijk verandert er niets aan de voorwaarden waaronder men als een alleenstaand leerling of student beschouwd kan worden, maar ten gevolge van wijzigingen aan de regelgeving in het beleidsdomein Welzijn, waarbij er een modulair stelsel geïmplementeerd werd, zijn enkele aanpassingen nodig aan de regelgeving over studiefinanciering.

Zo werd het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994 inzake de erkenningsvoorwaarden besluit van 14 februari 2014 gewijzigd, waardoor niet langer verwezen kan worden naar de erkende voorzieningen van categorieën 1 (begeleidingstehuizen), 2 (gezinstehuizen) of 6 (begeleid zelfstandig wonen), maar wel naar de artikelen 53bis, 53 duodecies, 53 septiesdecies en bijlage 9 van het betreffende besluit. Het is niet ondenkbaar dat er voor een aantal unieke gevallen in de praktijk onduidelijkheid is over de categorieën van voorzieningen die omgezet werden naar typemodules. In het geval van twijfel bij die unieke gevallen wordt er afstemming voorzien met het Agentschap Jongerenwelzijn.

Ook in het kader van de regelgeving voor personen met een handicap dienen enkele aanpassingen aangebracht te worden aan het uitvoeringsbesluit. Zo kunnen jongeren bij vonnis ook geplaatst worden in een voorziening erkend door het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap. De multifunctionele centra voor minderjarige personen met een handicap zijn een nieuw type van erkende voorziening die dienen toegevoegd te worden aan het uitvoeringsbesluit.

De beoogde doelgroep blijft evenwel identiek: om beschouwd te kunnen worden als een alleenstaand leerling of student, is het vereist dat de kandidaat ingevolge een beslissing in het kader van jeugdzorg een andere domicilie krijgt. Vandaar dat in de ontwerp van uitvoeringsbesluit gepreciseerd wordt dat de kandidaat een andere verblijfssituatie heeft of contextbegeleiding ontvangt in het kader van autonoom wonen. Voortvloeiend uit het decreet studiefinanciering moet de kandidaat, opdat hij als een alleenstaande beschouwd kan worden, ingevolge de beslissing van jeugdzorg een andere domicilie dan zijn ouders hebben. Het alleenstaande statuut blijft dus een uitzonderlijke situatie, waarbij er een duurzame breuk is met de ouders. Daaruit volgt logischerwijze ook dat kortdurende crisisopvang niet kan leiden tot de toekenning van het alleenstaande statuut.

Een gelijkkluidende bepaling wordt voorgesteld voor wat betreft voorzieningen die gesubsidieerd worden door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. Wanneer een jongere met een handicap geplaatst wordt in een erkende voorziening (meer bepaald een multifunctioneel centrum) en dit gepaard gaat met een domiciliewijziging (nl. niet langer bij de onderhoudsverstrekkers), kan de kandidaat als een alleenstaande leerling of student beschouwd worden.

Door overleg met het Agentschap Jongerenwelzijn en het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap, werd een nieuwe werkwijze afgesproken. Informatie over voorzieningen wordt geconsulteerd op websites van deze agentschappen in plaats van informatie hierover bij de burger op te vragen. Dit betekent een administratieve lastenverlaging voor deze doelgroep.

Artikel 4

Wanneer een persoon slechts in de loop van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar start, voor het eerst beantwoordt aan de nationaliteitsvoorwaarden door erkend te zijn als vluchteling, als persoon met de subsidiaire beschermingsstatus of als slachtoffer van mensenhandel, bepaalt de regelgeving dat het recht op studiefinanciering afgehandeld moet worden op basis van de inkomsten die genoten worden in het daaropvolgende jaar. De bedoeling hiervan is te vermijden dat het dossier afgehandeld moet worden op basis van buitenlandse inkomsten, die zowel voor de burger als voor de overheid zorgen voor een grote administratieve belasting.

Echter wordt in de praktijk opgemerkt dat een aantal dossiers wel afgehandeld kan worden op basis van het normale inkomstenjaar (zijnde het tweede jaar dat voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het aanvraagjaar start), met name wanneer de betrokken burgers al langer in België verblijven en daardoor al eerder een belastbaar inkomen genoten hebben in België. Daarom wordt voorgesteld om het mogelijk te maken om met het normale inkomstenjaar rekening te houden, voor zover er door de Federale Overheid Financiën nageziene inkomsten zijn van alle personen wiens inkomen relevant zijn voor de berekening van de toelage. Daarnaast is het ook mogelijk dat de personen wiens inkomen relevant is voor de berekening van de toelage, een attest van een buitenlandse belastingdienst kunnen voorleggen van het normale inkomstenjaar.

Het gaat over een klein aantal dossiers waarbij er niet onnodig gewacht moet worden met de afhandeling als er al een nagezien inkomen van de FOD Financiën of een buitenlandse belastingdienst voorhanden is.

Artikel 5

Het uitvoeringsbesluit treedt in werking op 1 september 2017, zodat de nieuwe regelgeving toegepast zal worden met ingang van het aanvraagjaar 2017-2018.

De wijzigingen die door artikel 3 aangebracht worden aan artikel 8 van het uitvoeringsbesluit, hebben echter retroactief uitwerking met ingang van 1 september 2016. Deze retroactiviteit is toegelaten en verantwoord, omdat het louter vormelijke terminologische aanpassingen zijn die de rechtszekerheid van de betrokken alleenstaande leerlingen en studenten vergroot en geen beperking van hun recht op studiefinanciering met zich mee brengen.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De artikelen 1 tot en met 3 beperken zich tot vormelijke en terminologische aanpassingen omwille van hogere of belendende regelgeving, zonder budgettair effect. De beoogde doelgroep blijft immers identiek omdat vastgehouden wordt aan het hanteren van het dubbele criterium “beslissing jeugdzorg” die gepaard moet gaan met een “wijziging van domicilie”. Indien de leerling of student nog bij zijn ouders of een andere natuurlijke persoon woont die voorziet in diens onderhoud, kan hij immers onmogelijk als een alleenstaande beschouwd worden.

Artikel 4 heeft geen budgettaire impact omdat het gaat over een minimum aantal dossiers die afgehandeld kunnen worden op basis van het normale inkomstenjaar (zijnde het tweede jaar dat voorafgaat aan het kalenderjaar waarin het aanvraagjaar start) in plaats van de inkomsten die genoten werden in het jaar na de erkenning van de bijzondere verblijfstitel.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 22 maart 2017
Het begrotingsakkoord werd verleend op 18 april 2017.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/52 van 21 februari 2017.

Omwille van het formele en technische karakter van voorliggend ontwerp van besluit, het uitzonderlijke karakter van de betreffende dossiers en het regulariserende karakter ervan (overeenstemming brengen van de regelgeving met de hogere rechtsorde), werd geen RIA opgemaakt.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 september 2007 betreffende de studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, wat betreft terminologische aanpassingen ten gevolge van wijzigingen aan belendende regelgeving en een bijsturing van de bepaling van het inkomstenjaar voor doelgroepen met een bijzonder verblijfsstatuut
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor onderwijs, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Viceminister-president en Vlaams minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

Bijlagen:

- het principiële goed te keuren ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering of voorontwerp van decreet
- het advies van de Inspectie van Financiën
- het begrotingsakkoord